

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETESI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy hónap 1 kor. Egy hónap 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre 3. Negyedévre 4. 50.

Felelős szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

Thieszen Arthur szabadlában.

Ujabb letartóztatások. — Kovács önvallomása. — Az orvosszakértők véleménye.

Mikor megy a kormánybiztos.

A mai napon a vádtanács ülése felé fordult az érdeklődés. Városszerte kiváncsian lesték, hogy mit határoz a letartóztatottak felett. Biztosra vették, hogy egy két szabadlára helyezés s így történt Thieszen Arthur és Kasztl János vasuti főkalauz, délután elhagyták a fogházat.

A rendőrség ma szorgalmasan folytatta működését és a letartóztatások számát szaporította két alakkal, akikről hebizonyítottnak látta a vizsgálat folyamán, hogy bűnösök a főispán verésben.

Nem érdektelen a főispánt megvizsgáló orvosok szakvéleménye sem. Kovácsot Budapesten megvizsgálták a törvényszéki orvosszakértők és konstataálták, hogy a főispánnak komolyabb baja nincsen. Azonban, hogy mennyi idő alatt következik be a gyógyulás, az orvosszakértők csak a 8 nap múlva megejtendő újabb vizsgálat után mondhatják meg.

Tudósításunk a mai napról a következő:

Révi Nándor ügye.

A már kimuló félben levő reakcionárius hatalomnak szinte gondviselészerűleg jött mintegy utolsó remény és mentő deszka az u. n. „debreczeni eset” azt hitte, hogy a hó alól majd kivirul a gyöngyvirág és polgár vérrrel azt meglócsolván, gyönyörű bokrétaival fog kedveskedni Bécsnek.

De a mai napon két irányban és váratlanul olyan kedvező fordulat állott be, mely egyenesen kizárja annak lehetőségét sőt valószínűségét is, hogy egy szerencsétlen rendszer, még szerencsétlenebb expositurája miatt tisztességes polgárok szabadságoktól fosztassanak és elrettentő példaként állítsanak oda, hogy a Kristóffy és Geszler rendszert és politikát mindenkinek tisztelni és respektálni kell, még

akkor is, ha uralma erkölcsstelenségeken alapszik és eszközei törvénytelenek.

A döntő fordulatot a budapesti orvos szakértők oldták meg egyrészt akként és azáltal, hogy a mai szemle alkalmával, miként arról bennünket dr. Bakonyi Samu képviselő értesített, kimondták, hogy Kovács Gusztáv testén oly sérelmek nem észlelhetők, melyek annak eltorzulását vagy hivatását hosszabb időre való távolmaradását vonhainak magok után, más szóval a budapesti törvényszéki orvosok megállapították azt, hogy a jelen esetben a btk. 324 §-ának az a pontja, melyre az elrettentő vád és irtó hadjárat felépítve lett, meg nem állapítható.

És mintha a debreczeni királyi törvényszék vádtanácsa sejtelemszerűleg tudta, vagy érezte, hogy a kedvezőeknek látszó szelek által országos botránnyá felfújt ügy nem kíván akkora megtorló intézkedéseket, minőket némely sötéten látó vagy gyenge szívűek jósolni kezdetek, a ma délután illetve esti órákban tartott tanácskozásban a törvény rideg, de helyes álláspontjára helyezkedett, midőn azon tehetetlenekkel szemben, kiknek letartóztatását mi sem tette indokolttá, minden biztosíték nélkül az előzetes letartóztatás megszüntetését mondotta ki, s azok rögtöni szabadlára helyezését rendelte el, ezek közé tartozik Kasztl István és Thieszen Arthur.

Dr. Révi Nándorral szemben, mint-hogy ellene a vizsgáló bíróság a B. P. 141. §-ának 2 ik pontja alapján rendelte el az előzetes letartóztatást, vagyis amiatt, hogy a terhelt a reá esetleg kiszabandó büntetéstől való félelmében megszöknék, — a mi jelen esetben teljesen ki van zárva, — el fogadta dr. Révi védőjének dr. Kardos Samunak Subajda József által rendelkezésére bocsájtott 10000 korona óva-

dék ellenében való szabadlára való helyezését. Kimondotta azonban a vádtanács, hogy ezen végzés a B. P. 161. §-a értelmében csakis annak jogerőre emelkedése után fog fogathatba vétetni, másszóval dr. Révinek be kell várni, vajon a kir. ügyészség apellálja e a vádtanács határozatát vagy sem, mert ha megapellálja, ugy ez ügyben végérvényesen a kir. tábla fog dönteni.

Nem valószínű ugyan, hogy a kir. tábla megváltoztassa a vádtanács erősen indokolt határozatát, sőt épen az fekszik közel, hogy a debreczeni tábla, mely mindég emberszeretettel és méltányossági érzülettel alkalmazta a törvény szigorát, jelen esetben nem fog súlyosabb feltételeket szabni dr. Révi kibocsáttatása tekintetében, mint a törvényszék vádtanácsa tette; — mégis felette kívánatos volna már csak a kedélyek megnyugtatója és a különben is bonyolult természetű ügy egyszerűsítése szempontjából az, hogy a kir. ügyészség megnyugvással fogadná a vádtanács határozatát és ez által lehetővé tenné dr. Révi azonnali szabadon bocsátását.

Kovács Gusztáv önvallomása.

Lapunk tegnapi számában jelenttük már, hogy Kovács Gusztáv megküldte Debreczenbe önvallomását. A vallomás Tóth János rendőrfőkapitányhoz érkezett meg, a ki ma, miután a vallomást áttanulmányozta — áttette Várady Sándor kir. ügyészhez.

A több, mint két ivre terjedő vallomásban Kovács nagy részletességgel, mondja el a vonat megérkezésénél lejátszódott jeleneteket.

— Én eleinte, nem tudtam, hogy az óriási néptömeg mért volt künn az állomáson. Azt hittem, hogy valakit várnak, mert még sejteni sem sejtettem, hogy a nép én elem jött ki. A mikor

A kereskedő ifjak tánczestélye február hó 10-én

az Arany Ólka dísztermében.

a podgyászomat ki akartam pakolni s az ajtóban megállottam — írja Kovács — akkor hallottam, hogy a nevetemet kiáltják.

Majd rátér Kovács arra, hogy a vasuti kocsiról lehúzták. Neveket nem említi és egész határozottan s tudja megjelölni, hogy első bántalmazói, kik voltak.

— Annyit hallottam, hogy folyton a megveretésemről kiáltottak. Né hányan felugrottak a vasuti kocsiba és mintegy megbizonyosandó, a nevetemet kérdezték. Én védekezni próbáltam, mert ekkor többen elől hátul megragadtak.

A mialatt jobbra balra szét tekintgetett — Kovács írja tovább — többen tolták kifelé és megütötték. A lépcsőnállók ekkor lerángatták a kocsiról és hiába szabadkozott, sokan megragadták, hogy vigyék.

— A vonathól, ha most vissza emlékszem, szinte beláthatatlannak sejtem a tömeget. Azt se tudtam mi lesz. A perronon hirtelen megállottak bántalmazóim, mintha a fölött gondolkodnának, hogy nem e tévesztettek el engem. De néhány pillanat múlva hallottam:

— Ez az, itt a kalapja. A neve benne van!

Miután a fejemre tették a kalapomat s valaki ráütött, vonszoltak tovább. Ezután ütöttek vertek s azt se tudom hová visznek. Egy ajtónál — azt hiszem a kijárat másik oldalán valahogyan kiszabadultam és egy fiak kerbe ugrottam. A künn lévők vissza ragadtak és ekkor kezdődött a nehéz pillanatok.

A sötétségben az arcokra se emlékezem, de annyit tudok, hogy botokkal vertek, a hol értek.

Azt nem tudom, hogy valaki revolverrel támadt nekem, de nem tartom kizártnak.

A főispán vallomásában megemlékszik arról, hogy szólt egy mellé állónak, hogy szabadítsa ki, azonban ezt meghallották a körülötte lévők és azt kiáltották:

— A gyászokcsira vele!

Nemsokára ezután a gyászokcsin vitték és mialatt lassu menetben megindultak vitték a városba.

— Hiába könyörögtem, kértem bántalmazóimat, hogy hagyjanak el, nem tettek, sőt még inkább vertek, ütöttek. Az egyik kezemmel kapaszkodtam a kocsiba, a másikkal meg az ütésekkel fogtam fel és így tették nyomorékká az ujjaimat.

Majd részletesen leírja, hogy a menetben milyen embertelenül bántak vele. Apró epizódokat említi fel, hogy a kocsit itt ott megállították, továbbá, hogy szólt a kocsisnak is, de ez reáütött és tovább hajtott.

— A rettenetes helyzet már egy óra óta tartott és nem volt senki, aki megvédjen. Egyszerre Balassa Sándor újságíró került mellém, a ki védett és

kiáltotta, hogy hagyjanak békén. Azt hiszem, hogy az ő kiáltásaira akadtak többen, a kik előbb bántalmazták, aztán védtek. Mint utóbb megtudtam Király Gyula tanácsnok is védelmemre kelt és csitította a felbőszült embereket, a kik megakartak gyilkolni.

Megszabadítóit is elmondja Kovács és felemlíti, hogy Balassa Sándor és Király Gyula tanácsnok húzták a tömegben keresztül. Ekkor is ütötték még, de már csak a hátát. Az Alföldi Takarékpénztár kapuján kapott a fejére egy ütést.

Ezután áttér a lemondásának történetére. Kovács fenntartja itt is, hogy presszionálták a lemondás aláírására, mert ő csak a vezeték nevét írta oda.

Leírja ezután az ápolását, a melynél több ember segédkezett. Végül beszámol arról is, hogy az orvosok beköztöttek és kivitték később a vonathoz.

Kovács azt is megírja, hogy Balassa Sándor által kérette magához Dégenfeld József grófot, a kit megkért, hogy táviratozzon a belügyminiszternek.

A vallomásában Kovács neveket alig említi, mert nem ismer senkit. Azonban a kikre vissza tudott emlékezni — leírja, hogy néztek ki.

Kovács Gusztávot megvizsgálják.

Budapesti tudósítónk telegrafálja: Kállay Miklós vizsgálóbíró a védelem előterjesztésére ma délelőtt 10 órára tüzte ki a bírói szemlélet, melynek tárgya Kovács Gusztáv sérüléseinek megvizsgálása és a sérülések gyógyulási idejének megállapítása volt. A szemlére a vizsgálóbíró, a törvényszék részéről szakértőül Ajtay Sándor dr. és Minich Károly dr. egyetemi tanárokat és a védelem előterjesztésére ellenőrző szakértőül Andreánszky Jenő dr. pestvidéki kir. törvényszéki orvost hívta meg.

A bizottság megjelent Kovács Gusztáv Baross-utcai lakásán és a vizsgálóbíró felhívta a törvényszéki orvosokat, valamint az ellenőrző szakértőt, hogy a sérültet vizsgálják meg, adjanak véleményt a sérülések gyógyulási időtartamára és különösen arra vonatkozólag vajjon a sérülések következtében előállhat-e a btkv. 308. §-ban felsorolt következmények valamelyike. Az orvosok megvizsgálták az ágyban fekvő meggyelődött és a vizsgálóról tüzetes leletet vettek fel, megállapították, hogy az összes sérülések kettő kivételével meggyógyultak.

Csak a fején van egy 2 cm. hosszú seb, a mely genyedéses és ezért még nem gyógyult meg továbbá a bal mutató uj egyik izperezce, a mely állítólag el van törve, nem tekinthető meggyógyultnak, sőt az orvosok kijelentették, hogy a törést sem konstatálhatják, nehogy a gyógyulási folyamatot esetleg megzavarják. Azt azonban megállapították, hogy egyéb törés nincsen. A törvényszéki orvosok kijelentették, hogy miután a még meglevő sérülések is meggyógyulhatnak 20 napon belül és sem ez, sem az, hogy hogyan és mennyi idő alatt fognak meggyógyulni, most meg nem állapítható, csakis újabb 8 nap múlva meg-ejtendő vizsgálat után mondhatnak véleményt. Az ellenőrző szakértő azt a kérelmet

terjesztette elő, hogy miután véleménye szerint a 308. §-ban felsorolt következmények a fennforgó sérülésekből nem állhatnak elő, a szakértők a 303. §-ra vonatkozólag már most adjanak véleményt.

A törvényszéki szakértők azonban ki jelentették, hogy bár minden valószínűség szerint nem fognak beállani a 303. §-al tartozó következmények, határozottan erre vonatkozólag is csak nyolcz nap múlva adhatnak véleményt. Kállay vizsgálóbíró arra végzésileg elrendelte, hogy az újabb vizsgálat 8 nap múlva fog megtartatni s arra a törvényszéki szakértők, valamint az ellenőrző szakértők is meghivatnak.

A darabant értéktárgyai.

A rendőrség büntügyi osztálya ma egy csodálatos bogarat eresztett napvilágra. Ez a csodabogár a következő:

Kovács Gusztáv főispán ur bántalmazásakor 1906. évi január hó 2-án eltűntek a következő tárgyai:

1 arany óra, 1 arany lánczal 360-400 kor. értékben.

1 pár kesztyű (a téli kabát külső zsebéből) bőrrrel bélelt 5-6 kor. értékben.

1 szemüveg, letépték a főispán ur szeméről 6 kor. értékben.

1 sülletes sétapálcza kezéből tépték ki 16-20 kor. értékben.

1 kalap (bevertek azután elrabolták) 10 kor. értékben.

Megjegyeztetik, hogy a kalap már megkerült.

Felhívataknak a zálogosok, arany és ékszerkereskedők, valamint mindazok, a kik az eltűnt és jogtalanul megtartott — eddig a főispányságnak be nem szolgáltatott tárgyak holétéről tudomással bírnak, hogy a nyomozat sikere érdekében a rendőrségnek értesítést adni sziveskedjenek.

A rendőrség büntügyi osztálya.

A „főispán ur“ értéktárgyait úgy rabolták el mint a kalapját, nem gondolja a büntügyi osztály?

Thieszen és Kasztl szabadon.

A délután folyamán megcsattant az előzetes letartóztatásban levő foglyok száma. A tegnap letartóztatott Thieszen Arthur és a napok óta fogva levő Kasztl István főkalauz ma elhagyták az ügyészség fogházát.

Hoffmann József vizsgálóbíró, aki nagy lelkiismerettel vezeti ennek a bizonyodalmis ügynek a vizsgálatát, ma oda jutott, hogy úgy Thieszen Arthur mint Kasztl István letartóztatására egyáltalán szükség nincsen. Ezért aztán nyomban elrendelte a szabadon bocsátásukat.

A fogházból felvezették a két embert s miután Hoffmann ismétellen kihallgatta őket, közölte velük szabadlábra való helyezésüket.

Thiszent védőügyvédje Dr. Szöllős Dezső és felesége várták a törvényszéken, ahonnan kocsin elhajtattak. Kasztl János is elutazott családjához Mármárosszigetre.

Két új főispán verő.

A rendőrség, mely tudvalevőleg tegnap este előzetes letartóztatásba helyezte Földes Lajos pinczemunkást, ma délelőtt kihallgatta az ellene emelt vád ügyében s ezután átkísértette a kir. ügyészség büntőnébe.

Ma déli órákban két újabb főispánverő került a rendőrségre. Az egyik Kapros László üveges segéd, a másik Szöllősi Mihály iparos segéd, Mind kettőjük ellen az a gyanu, hogy a főispánt a gyászokcsin való menet közben verték.

A kihallgatásuk során igen természetesen tagadták a tettüket és nem csak hogy nem verték, de még emlékezni sem akarnak semmire. A két új letartóztatott ellen tíz tanu vallomás van, a melyek azt bizonyítják, hogy a vád alapos ugy Kapros, mint Szöllősi ellen. Mindkettőt ma vitték át a kir. ügyészség börtönébe.

A vizsgálat vége.

A nagy ügy most már a vége felé közeledik. A vizsgálat eddigéig is olyan adatokat szolgáltatott, a melynek nyomán a vizsgálat további folytatását már kisebb apparátussal folytatják.

Boda Dezső dr. kormánybiztos a belügynek jelentést tett a vizsgálat eddigi eredményéről és — hírszerint — jelzi benne, hogy a jövő hét közepéig a helyes tényállást felderítette.

A kormánybiztos kirendeltség azt hiszi, hogy a jövő hét végén elhagyhatja Debreczét.

Tóth János esküje.

Egy városi tanácsos mondja nekünk a következőket:

— Tóth János rendőrfőkapitány nem tekinthető törvényes főkapitánynak, mert nem tette le a hivatali esküt. Neki minden ténykedése törvénytelen, a míg le nem teszi a hivatali esküt.

Fejérváry Bécsben.

Kormánybiztos kinevezések.

A politika eseményei.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 10.

Több mint három heti szünet után Fejérváry ismét Bécsben van. Eddigéig minden bécsi utazásnak válságos jellege volt, majdnem mindig a kormány menéséről vagy maradásáról volt szó és minden egyes esetben a királyi kihallgatások eredménye képpen fordulatot vártak a korona politikájában.

Minden kihallgatásnak csalódás volt a vége, mert nemcsak, hogy fordulat nem állott be, hanem ellenkezőleg minden bécsi utazás után egy egy lépéssel előbbre mentek azon az uton, mely az abszolútizmus felé vezet.

Ezuttal senki sem vár semmi újat a bécsi utól. Pedig éppen ezt az utazást előzte meg a legnagyobb sürgős-forgás és a válság egyelőre szakában sem volt annyi tanácskozás és kísérletezés, mint az utolsó hetekben.

A különböző kísérleteknek az volt a hibájuk, hogy a felhatalmazás nélkül, de kétségtelenül a korona és mindenesetre a kormány tudatát előtérbe lépett közvetítők jóformán csak a korona álláspontját képviselték és olyan békeformákat ajánlottak, melyek lényegileg mitsem jelentettek az ország szempontjából. Így kezelték csak a körül forgott, hogy Ausztria kapja meg a magyar utoncokat és a magyar pénzt. A

többi részlet csak sallang volt és az a többség, mely a felajánlott alapokon egyszerűen behódolt volna, nevétségessé tette volna magát az egész világ szeme előtt.

Fejérváry be fog számolni ezeknek a kísérleteknek eddigi meddő voltáról, de nem hisszük, hogy a korona a további kísérletezésekre újabb alapot ajánlana. Azt azonban biztosra vesszük, hogy a békeközvetítők személyesen is be fognak számolni a királynak az ő tájékoztató munkájáról. Értesülünk szerint Fejérváry újabb kihallgatást fog kieszközölni Lukács László számára, a kivel meg is állapodott, hogy legkésőbb január 17-én jelenik meg a király előtt és mindenesetre mintegy tartaléknak biztosítani fog Wekerle Sándornak egy kihallgatást, ha a körülmények ezt esetleg szükségessé tennék.

A kihallgatásnak közvetlen eredménye azonban újabb lépés lesz a törvényhatóságok lenyűgözése érdekében. Fejérváry a királlyal aláírta egy csomó királyi biztosi kinevezést és hazatérte után elsősorban Pestmegyének, majd a fővárosnak és utóbb még vagy hat megyének lesz szerencséje a királyi biztosokhoz, kiket nem szabad majd egyetlen zokszóval illetni, mert a kormány már előre hirdeti, hogy megbántásukat feleségsértésnek fogja minősíteni, amire tudvalevőleg a büntetőtörvénykönyv igen súlyos büntetést szab ki.

Fejérváry Bécsben.

Fejérváry Géza báró miniszterelnököt ma délután fél 1-kor ő felsége külön kihallgatáson fogadta, amelyen a miniszterelnök a többi között a magyarországi politikai helyzetről is jelentést tett.

Délelőtt 11 órakor egybegyűlt a külügyminiszteriumban a közös vámrétekezlet. Délután 2 órakor lesz a közös miniszteri értekezlet, amelyen a 2 miniszter elnök, a 2 kereskedelmi, földművelésügyi, pénzügyi miniszter és az osztrák belügyminiszter vesznek részt.

Pestmegye eseményei.

Pestvármegye székházán nagy érdeklődéssel mennek a közigazgatási bizottság holnapi ülése elé. Ugyanis a vármegye közigazgatásáról intézkedő törvény elrendeli, hogy a megyei törvényhatóság közigazgatási bizottsága minden hónap második csütörtökén ülést tartozik tartani. Holnap kellene ezt az ülést megtartani és most azt találgatják, hogy ki fog elnökölni? Legvalószínűbbnek tartják azonban azt a hírt, hogy az ülést ismét elhalasztják. Pestvármegyén egyébként ma békehírek vannak elterjedve. Arról beszélnek, hogy sem az alispánt, sem a tisztviselőket nem függesztik fel. A királyi és kormánybiztosok kirendeléséről szóló hírt valótlannak tartják. Ezzel a hírszélésselel szemben mások ezt mondják, hogy Beniczky alispán felfüggesztése holnap megtörténik. Határozottat nem tudhatni, mert a bekövetkezendő eseményeket titkolják. A hangulat azonban a béke mellett szól. A tisztviselők ugyanis azt beszélnek, hogy biztos forrásból tudják, hogy az alispánt nem függesztik fel.

Leleplezett hűnös hely.

Feljelentett kuruzsló asszony.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, január 10.

Tegnap délután egy névtelen feljelentés érkezett a debreczeni rendőrséghez Kecskeméti Jánosné Csapó-utca 75 szám alatt lakó asszony ellen. Az a vád ellene, hogy már régi idő óta foglalkozik kuruzslással. Tóth János a kormánybiztosi rendőrfőnök nyomban intézkedett, hogy a feljelentés folytán a hivatalos vizsgálat megindíttassék. Orosz László rendőrfogalmazó Szócs Lajos rendőrbiztos maga mellé vette és vele együtt lement a feljelentett kuruzsló asszony lakására.

Nem kis meglepetés érte. A feljelentés vádjai igaznak bizonyultak. Az asszony tényleg kuruzsló és mint ilyen törvénybe ütköző dolgokkal foglalkozik, eszerint veszedelmes és büntetendő cselekményt követett el. Orosz László rendőrfogalmazó megnyozódván a feljelentés valóságáról, házkutatást tartott. Délután 3 órától este 7 óráig tartott szakadatlanul a vizsgálat és sikerült is a homályos ügyről lerántani a leplet. Orosz fogalmazó a főmérdek kuruzsló eszközt összeszedte és leltárba vette.

Valóban csodás mennyiségben volt itt felhalmozva a kenőcsök száz meg száztéle faja, fűvek, mérges növények, különféle vegyületek, állati csontvázak, kiszáritott hollófajak, majom koponyák, kígyóbőrök, nyulfejek, minden ami csak emberek megtevésére alkalmas eszközül szolgált.

Orosz László még az este folyamán jelentést tett a vizsgálatról és annak eredményéről a királyi rendőrfőnöknek és ma a nyomozást tovább fogja folytatni.

Sok és sok hűnös üzelemről tesz még említést a feljelentést, amelyek igazságáról a további nyomozat tesz bizonyosságot.

Debreczen kikötő város.

Érdekes csatornázási terv.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 10.

Ne tessék mosolyogni, a dolog egészen komoly Koltot. László kiváló magyar mérnök egy nagyszabású tervet dolgozott ki a nagy magyar alföld csatornázásáról. Ez a terv annál figyelemreméltóbb, mert hiszen hazánk közgazdasági életét intéző és irányító összes tényezők már régen tisztában vannak azzal, hogy egy hatalmas csatornázási politika már-már elkerülhetetlenül szükséges s nem is kell ma már egyéb, minthogy előkerüljön valamely hivatali homályából napjaink új Baross Gábora, ki hirtelen kézzel ezen ábrándosnak látszó tervet is valóra váltta.

Különben a szóban levő terv nem is mondható olyan nagyon ábrándosnak.

A terv szerint Dömsödtől Szegedig egy hajózható csatorna volna építendő, mely Kiskunfélegyháza táján Csongrád felé is elágazna és Csongrádnál a Tiszába torkollanék. Továbbá Szarvas közelében a Hármaskörösből kiindulólag építtetnék a csatorna Debreczenig. Itt elágoznék s egyik ága a Hortobágyon keresztül, Nyíregyháza át Tisza-löknel, a másik ága Nagy-Károlyon és Szat-

máron át T. Ujlaknál köttetnek össze a Tiszával.

Hogy az ilyen csatorna rendszer, micsoda új kincseket tárna fel, azt tan szükségtelen bővebben magyarázni. Már maga az építkezés is nagy előnyökkel kecsegtet, melyek között első helyen áll az, hogy lekötne a kívándorló munkásság egy jelentékeny részét.

A költségek fedezése sem tartozik a lehetetlenségek közé, mert bár számítsuk az összes költségeket 400 millióra, ez 10—15 évre elosztva all tesz ki évi 30—40 milliót akkor, mikor a katonai kiadásokra könnyen hajlandók volnának évi 40 millió többletet vállalni — cserébe a magyar vezényszóért.

Ennek a 30—40 millió évi kiadásnak ellenben egészen az országban maradna s fele munkásaink között osztatnék szét munkabér czimén.

Hogy a csatorna elkészülésével a nemzeti vagyonosság mennyire megnövekednék s a befektetett költség micsoda uzsora kamatjával térülne vissza, arról minden gondolkozó ember könnyen képet alkothat magának.

Akkor aztán Debreczen ismét betölthetné azt a fontos szerepet hazánk jövő fejlődésében, mit a múltban — hogy t. i. egész északkeleti Magyarország kereskedelme Debreczenen át bonyolítottatnék le.

Elpusztult dohánytelep.

Gyujtogatás Nagylótán.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 10.

A biharmegyei rablókrónika megdöbbentő esettel gyarapodott tegnap Biharvármegye egyik legvirágzóbb ipartelepét: Zeisler József dohánytermelő telepét tegnap felgyújtották és az alattomos borsezu munkája sikerült is. A dohánytelep porig leégett. Elpusztult a dohánygyűjtő ház is és a dohánymennyiség is, amit benn összehalmaztak.

A tetteseket még nem fogták el, de már nyomon vannak. Valószínű azok követék el a gyujtogatást, akiket a dohánytelep nem fogadott fel munkásává, mivel már több munkást, mint amennyi dolgozott a telepen, nem foglalkoztathatott, de az is lehet, hogy a gyujtogatást a vidék rablóbandáinak legveszedelmesebbje: Papp Bálint és társai követték el, akik állandóan dohánylopással foglalkoztak; a dohánytelepen egykét czimborájuk mindig volt, akiknek segítségével tekintélyes tömeg dohányt loptak össze és adták el. A mul'kor azonban rajta vesztettek. Éjjel betörni akartak a nagylótai dohánybevéltő hivatalba. De a betörést ideje korán észrevették és a dohánytelep emberei elfogták Papp Bálintot. Lehet, hogy a társai bosszúból gyujtották fel a telepet. De az előbbi feltevés, a fel nem fogadott munkások bosszúja sokkal valószínűbb. Most télen Nagylótán is nagy a szegénység. Sok szegény ember abban reménykedett, hogy a telepen talál foglalkozást. És hogy ez a re-

mény nem vált valóra — elkéseregésükben vakmerő tette vetemedtek.

A tűz tegnap éjjel tört ki. Az éjjeli őrk láttak egy pár árnyat elszubanni a telep körül, de ügyet se vetettek rájuk.

Pár perc múlva a telep legnagyobb gyűjtőháza lánggal égett. A tűz gyorsan terjedt a szárítóházra, onnan a simítóházra.

A száraz téli idő nagyban elősegítette a tűz terjedését. És a dohánytelepeknél csupa éghető anyag van. A száraz, tekerceses, leveles dohány, ami ezekben az épületekben nagy kötegekben áll, valósággal vonza a tüzet.

A község népe odasereglett a telephez — de menteni alig lehetett valamit. Porig leégett minden.

A kár körülbelül 10000 korona.

Az ügyszség megindította a vizsgálatot.

Porubszky Jenő Debreczenben.

A kir. tábla új elnöke megérkezett.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 10.

A múlt hónapban elhunyt Bernáth Elemér kir. ítélőtáblai elnök utódja. Porubszky Jenő ma délben érkezett meg Debreczenbe.

Az új táblai elnök e hó 5-én bucsuzott el. Porubszky Jenő, Kovács József polgármestert a következő táviratban értesítette érkezéséről.

Nagyságod által képviselt nagyevű város közönsége iránt táplált tiszteletem kétség nélkül kijelenteni, hogy hivatalom elfoglalása céljából szerdán érkezem. Üdvözlöm nagyságod és Debreczen nagyérdemű közönségét. Porubszky Jenő, táblai elnök.

Ma a déli gyorsvonattal érkezett meg Porubszky Jenő. A kir. tábla elnöki titkára, Kolbenhayer Kálmán Budapestre utazott hozzá és vele együtt érkezett Debreczenbe.

Az állomáson fogadtatás nem volt. Az új elnök a vonattól egyenesen a lakására érkezett.

Ugy volt, hogy a kir. törvényszék, járásbíró és az ügyészi kar még ma délután tisztelni fog Porubszkynál, azonban a tisztelgés holnapra maradt.

Porubszky Jenő a kir. tábla teljes ülésében holnap 9 órakor teszi le a hivatalos esküt. Azután pedig fogadni fogja a küldöttségeket. A kir. törvényszék tisztikara Szűcs Miklós elnök vezetése alatt, a járásbíró Kazinczy Gábor kir. ítélőtáblabíró, a járásbíró vezetésével, az ügyészi kar pedig Várady Sándor vezetésével jelenik meg az új táblai elnök előtt.

Porubszky Jenő holnap a hivatalát is elfoglalja.

Agyongázolta a kocsit.

Kerekek alá került kocsis.

— Saját tudósítónktól. —

Ermihályfalván, jan. 10.

Ermihályfalva szomszédságában levő Vasad község határában megdöbbentő szerencsétlenség történt. Egy husz mázsás teherrel megrakodott

szekér keresztül ment Varju János kocsis nyakán és derekán. Az szomorú esei részleteiről a következőket jelenti ermihályfalvai tudósítónk:

Varju János, a ki a nagyváradai káptalan szolgálatában van, lisztet akart Vasad község határából elszállítani. A liszt körülbelül husz mázsát tett ki és a káptalan tulajdonát képező váradai malom előtt rakta fel szekereire. Mikor a felcsomagolással kész volt, felállott a szekér szélére és az ökrök közé vágott.

A csapás következtében az ökrök megugrottak és a szekeret erősen megrántották. Varju, aki a szekér szélén állott, nem volt elkészülve az óriási rántásra s ennek következtében a szekerről a kerekek alá zuhant.

Borzasztó pillanat következett. A husz métermázsát emelő szekér Varju Jánosnak előbb a nyakán, azután a derekán ment keresztül. Nyaka két oldalt kihaladt, oldalának pedig két bordája eltört.

A szerencsétlen embert félholtan emelték fel az ut sarából és vitték be a malom irodájába. — Az első segélyben a vasadi orvos részesítette azután további ápolása végett lakására szállították. Ejetnapot összetett családja és minden igyekezetét kifejtette, hogy a kenyérkereső apát az életnek megmentse.

Mindhiába, a szerencsétlen ember tegnap kiszenvedett. Halála mély részvétet keltett. A szerencsétlen ember halálát feleségén kívül hat árva siratja.

Színház.

Heti műsor.

Csütörtök Fehér Anna dráma. B.

Pénteken Katalin operette.

Szombat Fabricius leánya szinmű. A.

Vasárnap d. u. Veér Judith rózsája.

Regényes szinjáték.

Vasárnap este En, te, ő. operette.

Királyfogás. Egészséges, tiszta levegő csapódott felénk a függöny felgördülte után és igazán sajnós, hogy ez csak oly rövid ideig tartott. Derék színészeink minden igyekezetükkel azon látszottak lenni, hogy rontsanak a hol csak lehet. Huber Miksa karnagynak helyyel-közül minden ereje megfeszítésével sem volt képes a zabolátlan kart féken tartani. Aztán az egyes szereplők is részint indisposícióval küzdöttek, hol pedig a lehető legkelletlenebbül játszottak. Bizony szegény Konti nem érdemelte meg azt, hogy érdemes társulatunk oly csúnyán bánjon el művével. Csak a mellékszereplők némelyike fejtett ki buzgalmat és igyekezetet. Így Sarkadi és Szabó Oázis volt a nagy sivárság közepén a Perzel nővérek szemet és lelket gyönyörködtető tarántellája. Ügyességök összes színeiben tündökölték és zajos tapsot arattak.

En te ő. Ez a címe Cländ Fdrasse, a kiváló francia zeneirő kedves, szellemes zenéjű operettjének, mely vasárnap este kerül

Teljes elköltözés miatt

az összes raktáron levő árakat, úgymint ruha szövetek, díszek, minden hozzávalók, blous és ruha selymek, szőnyeg, függöny és garnitúrákat, valamint vásznakat és szifonokat minden elfogadható árral elárulnám. 1 mtr szép sima blous selymet már 46 krtól adok. Csak rövid ideig tart. Tisztelettel: **Negedüs Armin** Debreczen, Piac utca, Bannakol ház Bika szálloda mellett. — Üzlet helyiség kiadó. — Berendezés eladó.

először színre. Bájos, vig muzsika, mulatságos szöveg biztosítja számára a közönség rokonszenvét.

Az ideai színi szezonban élénk, gazdag tartalom, változatos műsorra lesz kiállításunk. Zilaby Gyula valóban nagy áldozatok árán sietett megszerezni a fővárosi színpadok nagy sikert ért darabjait, melyeket gyors egymásutánban fog bemutatni a közönségnek. Legvittebb huszár, Jan Janett, Veréb, Párhaj, Doritt kisasszony, Labonard apó, Jerichó falai stb. mind kiváló színpadi alkotások. A megvett darabok közt, első helyet foglalja el Márton és Huszkának a Bob herceg szerencsés kezű szerzőinek legújabb darabjai: Gül Baba, Bob herceg méltó versenytársa lesz ez az operett, mely Budapesten most üli diadalait. Bátran állíthatjuk, hogy az ideai szezonnak ez lesz a clouja.

Jerikó falai. Suro Alfrédnek a fiatal zseniális angol írónak merész irányu szatirikus darabjának, Jerikó falainak bemutatása egyike lesz a legérdekesebb színházi estnek. Gunyos maró szatirájának minden szava talál a közvetlen hatást idézőnek elő. Az újdonság most van kiosztás alatt.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.
Szerkesztőség: d. e. 5-12 d. u. 2 6. éjjeli 2 6.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. sz.

Apokrif levelek.

Szomorú politikai viszonyok között a társadalmi élet szokott az a mélységbe lenni, hol az üldözött biztos nyugalmat talál. Azonban úgy látszik városunkban társadalmi élet rohadtsága a politikával karöltve jár s városunk erkölcsi életének levezető csatornáiból egy új szörny titotte fel fejét: a névtelen levél.

A névtelen levél ma már városunkban társadalmi baj, olyan rákfene, melynek kiirtásában minden becsületes gondolkozású embernek kezét kell fognia. Első sorban a társadalomnak kötelessége, hogy ezekkel a lelkükben prostituáltakkal érdemük szeriut bánjon el, mert ha ezt nem teszi, úgy még számtalanszor megismétlődhetik a Kun Márton tragédiája, kit a társadalom e rákfenéje üzött ki az élők sorából.

A névtelen levelek elvetemült írói mint a lapokban napok óta olvasható ujabban szennylével írott soraikban megrágal, maznak mindenkit s a rendőrség előtt büntetendő cselekmény elkövetésével vádolnak teljesen ártatlan embereket.

A rendőrség pedig mindjárt hitelt is ad a vádaknak s a megrágalmazottakat, mint terheltet állítja maga elé s szerencsés az a ki a napnál fényesebben be tudja bizonyítani alibi-jét, mert különben a súlyos vád terhe — dacára ártatlanságának — rajta marad.

De itt már nemcsak egyszerű társadalmi bajjal, hanem büntetendő cselekménnyel állunk szemben.

Ugyanis a Btk. 227. §-a szerint hamis vádat követ el az a ki mást valamely hatóság előtt büntetendő cselekmény elkövetésével tudva hamisan vádol s a menayiben vádjá büntetetre vagy vétségére vonatkozik — mint jelen esetben is — öt évig terjedhető fegyházzal büntetendő.

A hamis vád pedig a Btk. 228. §-a szerint hivatalból üldözendő, ha annak alapján a büntető eljárás megindított, s

a kir. Curia egyik ítéletében kimondja, hogy a büntető eljárás megindítóinak tekintendő, ha a rendőrség valakit terheltként kihallgat, Ennélfogva tehát, mivel jelen esetben mindazokat, kiket névtelen levelek a főispán verésben való részességgel vádolnak a rendőrség terheltként hallgatja ki, világos tehát, hogy hivatalból üldözendő büncselekmény forog fenn, melyet a bünvádi eljárás 87. §-a szerint az összes hatóságok, tehát a rendőrség is kötelesek a kir. ügyészségnek feljelenteni. Sőt: a bünvádi eljárás 94. §-a szerint a rendőrhatalóságok összes közvegi kötelesek ezen büncselekményeket felhívás nélkül is hivatalból kinyomozni. Vajjon az erélyességéről sajnosan tapasztalt rendőrség hány alaptalanul vádaskodó névtelen levél írója ellen tette meg a bünvádi feljelentést hány ilyen esetben indította meg köteletségéhez hivat a nyomozatot? Vagy talán egy egész városnak nyugalma nincsen olyan becses mint egy volt pénzügyi director bevert koponyája. Erre feleljen a törvények helyéről kirendelt kormánybiztos s rendőrfőkapitány ur. (V.)

A Debreczennek. Hoffmann Sándor ur a Debreczeni Független Ujság egyik kiadóhivataljának a következő levelet intézte hozzám:

Kedves szerkesztő ur!

Kérem, hogy a „Debreczen” mai számában foglalt szemtelenségeire ne reflektáljon, mert nem szeretném, ha együttesen emlegetteinek lapunk a „Debreczen”-nel és annak arra nem érdemes jelenlegi csinálójával. Híve Hoffmann Sándor.

Ezuttal abban a kényelmetlen helyzetben vagyok, hogy ezt a kérelmet nem teljesíthetem. Mert felháborít a Debreczen okvetellenkedése. Épen ezért azt ízenem az ujság mosani megkértem csinálójának, hogy fékezze a tollát, megtörtént tényeket ne hazudjon le, mert kénytelen leszek, tekintet nélkül arra, hogy eltörte-e a lábát vagy nem, kiporolni a kabátját. A fele-összerkesztő.

Mi van már Pásztornéval? A csapó-utcai dráma hőse Pásztorné még tegnap is eszméletlen állapotban feküdt. Dr. Balkányi Ede látogatása alkalmával konstataulta, hogy Pásztorné ma sincs abban az helyzetben, hogy kihallgatható legyen. Orosz László rendőrfogalmazó erről a helyszínen meggyőződött a kihallgatást nem eszközölhet. A rendőrfőnök kijelentette, hogy Pásztorné letartóztatása ügyében nyilatkozni nem tud, mert nincsennek kezében a terhelő adatok. Szigorú bizonyítékokra van szükség.

A mai felolvasó est, mely délután öt órákor tartatik meg a román. kath. főgymnasium disztermében, oly óriási érdeklődést kelt, hogy az összes jegyek már tegnap délelőzt mind elkelték s a felolvasó estét hihetőség meg kell ismételn. Az est teljes műsora között a következő: 1. Haydn J. M. B-dur vonós-négyesének három tetele: 1. Allegro con spirito, 2. Adagio, 3. Menette. Előadják dr. Spitz Lipót (I. hegedű), dr. Szenes Zsigmond (II. hegedű), Altman Hugó (mélyhegedű), Unger Lajos (gordonka) urak. 2. Martinovics halálának 111-ik évfordulója. Történelmi tanulmány. Irta és felolvassa: Jászai Rezső dr. ar. 3. a) Liszt F. melodias russes, b) Sindnig. A tavasz szülogása. Zongorán előadja: Olesniczky Milka urhölgy. 4. a) Aris, Suamth dalából, b)

Magyar népdalok, Dóczy Józseftől. Zongorakísérettel énekl: Takács Gabi urleány. 5. Gabányi, Fuzsitus muzsikussal, monolog. Szavalja Fellner József ur. 6. a) Popper, Tarantella, b) Bach air, gordonkán gongorakísérettel előadja Unger Lajos ur.

Eikéselt karácsonyi előadás. Karácsony, újév és vizkereszt hármas ünnepe a Svetits intézet, kivált apróbb serege szorgalmasan készült a faradhatatlan Margit néni vezetése alatt valami alkalmi előadásra. Folytak nagyban a próbák, de csak január 8-án nyitak meg megint az iskolák, azután meg nyugtalan lett a város képe, most végre e hó 12 és 13 án, pénteken és szombaton délután 5 órákor, kifognak rukkolni igen szép kiállítású és tartalmas előadásban, minőt az érdeklődő közönség a zárdában már megszokott. Talán elég annyi a figyelem felhívására.

Fényes esküvő. Fényes esküvő volt tegnap Debreczenben. Goratzky Vilmos csendőrfőhadnagy vezette oltárhoz Kovács Antal nyug. kuriai bíró leányát Margitot. Tanuk voltak gróf Csáky Zsigmond és Pakozdy Sándor. Az esküvő mely déli 12 órákor folyt le a templomban, az Angol királynő szálló éttermében diszbed követte, a melyen a város uris társadalmának színe-java megjelent.

A siketnémák perselyei. A helybeli siketnéma intézetnek városunkban egyeseknél és testületeknél elhelyezett perselyei most kerülnek kibontásra. A perselyeket az intézet szolgálja Zolnai Gábor, kinek erre írásbeli felhatalmazása van. fogja felbontani és tartalmuk átvétele után ismét lezárni. Az intézet igazgatósága ezuton kéri mindazokat, a kik a perselyek után segélygyűjtéssel foglalkoztak, hogy a perselyek tartalmának megszámlálását ellenőrizni és a gyűjtött összeget az erre szolgáló ivre rávezetni sziveskedjenek. Valamennyi persely felbontása után a gyűjtött összeget a siketnémák gyámolító egyesület pénztára nyilvánosan nyugtázni fogja.

A magántisztviselők estélye. A magántisztviselők tagestélye folyó hó 20-án szombaton lesz a Kereskedelmi Csarnokban. A rendezők buzgó fáradozásának bizonyára a legjobb sikere lesz, mert több kiváló erő nyilatkozott hajlandónak a közreműködésre. Holnapután, szombaton estére az érdeklődőket közelebbi megbeszélésre hívja meg a rendezőség.

Házasság. Délután 1/2 4 órákor kötött házasságot Csulei János nagyikindai kir. jár. bírósági aljegyző Hetey Matilddal, Hetey Márton törvényszéki irodatiszt leányával. Tanuk Altman Hugó törvényszéki irodai igazgató és Rózsa Lőrincz törvényszéki aljegyző. A házasságkötést Oláh Imre anyakönyvezető végezte.

Meghaltak. A tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették az anyakönyvi hivatalnak: Kerezi János ev. ref. 8 napos, Weisz Imre izr. 6 hónapos, Gécz Lajosné g. k. 30 éves, Czigus Etelka g. kath. 11 hónapos, Matkó Zsuzsanna ev. ref. 48 éves, özv. Kiss Imréné ev. ref. 71 éves, Szabó Ferencz ev. ref. 3 napos, Szilágyi István ev. ref. 4 hónapos.

A tanári kör közgyűlése. A debreczeni kerületi tanári kör f. hó 18-án, szombaton tartja, délután 4 órákor gyűlést, a melyen dr. Bessenyei Lajos hajdu böszörményi főgymnáziumi tanár nagyon is aktualis tárgyról, „Az új érettségi vizsgálati utasítás” tart. felolvasást.

Valódi angol rumok, HERMANN J. kávé különlegességi üzletében kaphatók

Piacz u. Ipar és Kereskedelmi Bankkal szemben — Telefon 445

— **Köszönetnyilvánítás.** Horváth János ur és neje 50 koronát juttattak kezimhez a siketnémák javára, mely kegyes adományukért fogadják a szegény siketnémák nevében hálás köszönetemet. Oláh Károly tanácsnok.

— **Révi Nándor ügye.** Tegnap este ötti lapunkban azt írtuk, hogy Révi Nándor dr. ügyvédet Molnár Gyula vasutas vallomása alapján tartóztatták le. Most arról szerzettünk meggyőződést, hogy Molnár Gyulának ebben az ügyben semmi része sem volt. Igaz, hogy egy Molnár Gyula tett vallomást Révi ellen, de az nem vasutas. Ezt az igazság érdekében önként minden felszólítás nélkül konstatáljuk.

— **Kócsé Antal** hírneves cigány primás teljes zenekarával ma 11-en és a vásár tartama alatt minden este hangversenyt tart az „Emke” kávéházban. Kifűnő kávéházi ételek és italokról a legjobban gondoskodik Kiss Adolf kávé.

— **A Népsegélyző Bank megnyílt.** Heti befizetési könyvecskét (legkisebb 10 fill.) kiválthatók Piac-utca 42. sz. a, Lamprecht palota, földszint az udvarban.

— **Bársony égető készülék kapható Mentze áruházában.**

— **A „Központi Bank”** mint szövetkezet működését már megkezdte. Heti törzsbetét 50 fillér. Egy törzsbetét 100 kor. hit-re jogosít. A már belépett tagok törzskönyveiket az intézet helyiségében (Czégelyház) átvethetik. Ugyanott új tagok is felvétetnek.

A nagy csipesz.

A legfrissebb műtét szenzációja.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jan. 10.

A ma reggeli lapok egy újabb „csipesz” ügyről adnak hírt. Váradi Lipótné egy máv. mozdonyvezető felesége 1901-ben láb-törést szenvedett és csak a múlt év tavaszán került az Új Szent János kórházba. Ott megoperálták és onnan ki is jött, de — állítólag egy Drain-féle bevezető csövet felejtettek a sebben és ennek következtében most hónapok után vérmérgezési tünetek között, halálán van. A lapok azt is megírták, hogy a végzetes operációt Manninger Vilmos dr. tanársegéd hajtotta végre.

Az orvos nyilatkozata.

Tudósítónk ma felkereste dr. Manningert, aki a következő felvilágosítást adta:

— Két dolgot kell kiemelnem, az egyik, hogy az egész hajszában zsarolási tünetet látok, mert hiszen pénzt kértek tőlem, hogy a csövet nem felejtettem bent, hanem tudva benne hagytam.

Mikor Váradyiné férje és Horváth dr. kíséretében nálam a kórházban megjelent, figyelmeztettem, hogy nagy operációról lesz szó, mert a Röntgen vizsgálat megállapította, hogy a comb csontja eltört, még pedig 2 helyen úgy, hogy közben egy csontdarab szabadon maradt. Ezt tehát el kellett távolítani. A műtét következménye pedig az lesz, hogy a láb csekélyen megrövidül, az asszony tehát okvetlen sánta lesz.

A műtétnek dacára ezen kijelentéseknek alávettem magát és a műtőorvos — nem mint a lapok írják — egy, hanem két genylevezető drain-féle gummicsövet alkalmazott.

Meg volt mondva az is, hogy a műtét után két hónapig ágyban kell maradnia, és huzamosabb utókurára lesz szüksége, de az asszony a műtét után türelmetlen lett és semmi szín alatt nem akart a kórházban maradni. Dr. Manninger figyelmeztette, hogy nyugtalansága betegségére veszedelmessé le-

het, de ő nem tágitott. Miután erőszakkal visszatartani nem lehetett, ellátta a beteg lábát és az egyik csövet, mert az nem vezetett eltávolításra, de a másikat, miután ezen genylevezetés volt észlelhető, a sebben hagyta.

Figyelmeztette erre Váradyinét, sőt megmondotta neki azt is, hogy a drain-cső egy varráttal oda van rögzítve a lábához és a csövet azért nem távolítja el, mert a sebben ezen a helyen gonyyodt.

Tanuk előtt figyelmeztette a beteget, hogy hónapokig tartó utókezelésre van szüksége, ha baj van, jelentkezzen azonnal, de ha nincsen is baj, jöjjön le 6 hét múlva.

A hajza megkezdődik.

Dr. Manninger hónapokig nem látta az asszonyt, azután goromba levelet kapott a férjétől. Az orvos erre a levélre nem reagált, mert hiszen nem tarthatta magát felelősnek semmiért, miután a beteg nem követte utasításait és a megszabott határidőre, sőt azontul sem mutatkozott nála.

Ujra hetek múltak el, amikor dr. Manninger Váradyék ügyvédjétől kapott levelet, hogy abban az esetben, ha békés elintézését óhajt, jelentkezzen.

Manninger dr. Koos Elemér ügyvédet bízta meg képviselével, mert most már tisztán látta, hogy Váradyék pénzt akarnak tőle kicsikarni és tényleg Várady tízszer korona kártérítést kért.

Manninger dr. erre elment Váradyék lakására, ahol Váradyé az ügyvéd és egy nő jelenlétében ugyanugy mondta el a tényállást, ahogy a múlt orvos ismertette.

Ezek után semmitféle tárgyalásra Manninger dr. tovább hajlandó nem volt.

Az új Szent János-kórház fiatal műtőorvosa megjelentette tudósítónk előtt, hogy nyugodtan várja a vizsgálatot, mert teljesen korrektül járt el és nem felejtett el semmitféle óvrendszabályt, mert elvégre egy comb se gyomor, se hasüreg, amelyben valamit benne lehessen felejtetni, különösen nem lehet egy drain-féle gummicsövet, amely 16 centiméter hosszú.

Rágalmazói ellen különben megteszi a bünyefityó feljelentést.

TÁVIRATOK

Bánffy a helyzetről.

Budapest, jan. 10. Bánffy Dezső báró, az újpárt vezére ma egy francia ujságíró előtt nyilatkozott a politikai helyzetről és a magyar nemzet küzdelméről. Nyilatkozatában kijelenti Bánffy, hogy a képviselőházat, a mely a parlamentáris követelményeknek teljesen megfelel, megbénították az örökös elnapolással. A nemzet jogaiért küzd s a harcot nem hagyja abba, a míg a nemzeti kívánalmak ki nem elégítettek.

Bezárt bányász akadémia.

Selmeczbánya, jan. 10. Az ide való bányász akadémiaát bizonytalan időre bezárták. A bezárásnak állítólag az az oka, hogy az ifjuság az utóbb sokat szerepelt a politikai tüntetésekben.

Szabolcs nem installál.

Nyiregyháza, jan. 10. Szabolcs megye törvényhatósági bizottsága ma megtartott közgyűlésén kimendolta, hogy az az új főispánt nem installálja.

A osanádi basa enged.

Makó, jan. 10. Ismeretes, hogy Cseresznyés megyefőnök azzal akart bossut állani, hogy a vármegye házáról ki akarta lakoltatni, Cseresznyés basa ma levelet intézett Hervayhoz, amelyben kijelenti, hogy családi körülményei miatt a lakást továbbra is megtartja.

Márkus polgármester Kristóffnál.

Budapest, jan. 10. Márkus József polgármestere ma Kristóffnál volt. A kihallgatást Markus lemondásával hozzák kapcsolatba.

Választás Nagybanán.

Nagybánya, jan. 10. Itt ma folyt le a képviselő választás. A függetlenségi párt jelöltje Földes Béla volt, míg Bay Lajos szabadelvű párti programmal ment a küzdelemre. Az ellenzék fényes győzelemmel aratott a ma napon, a szavazatokból Földesre 1252, Bayra 553 esett. Így Nagybanán képviselője Földes Béla lett.

A szegedi főispánság.

Szeged, jan. 10. Nagy Mihály az új főispán e hó 15-ére tüzte ki az installáló közgyűlést. Nagy e napon érkezik meg Szegedre, ahol az állomáson csendőrökkel és katonákkal körül véve fog lakni. Délután 4 óráig ott marad, akkor a városházára megy. Az installáción két bizottsági tag fog megjelenni. Nagy Mihály még délután visszautazik Kecskemétre.

Idegenben élő magyarok üdvözlője.

Budapest, jan. 10. A fim országban élő magyarok ma levelet intéztek a „Magyarország” cz. laphoz, a melyben az itthon lakó testvéreket üdvözlilik és arra kérik, hogy a haza szeretetbe egyesülve menték meg az alkotmányt ellenségeitől.

Lipót király házassága.

Brüsszel, jan. 10. jelentik. Egészen kétségtelen, hogy Lipót király 2 évvel ezelőtt egy polgárlányt vett feleségül, most az a kérdés kérte-e a házasságnak egyháza megáldásával vagy polgárilag is megkötötte. Ez fontos, mert Belgiumban az csak templomban tartott házasság nem érvényes. A belga alkotmány szerint nincs morganatikus házasság, a király feleségül vehet, akif akar és az lesz a királyné. Kétségtelen, hogy a portál, kinek Lipót király kezét nyújtotta, a belgák királynéje lesz. Nagy az érdeklődés, hogy a 71 éves király, mely formában kötötte meg új házasságát.

Mulatságok.

A polgári kör bálja. A Debreceni Polgári Kör saját pénztára javára 1906. évi január hó 20-án, az „Arany Bika” szálloda dísztermében, Magyar testvérek zenekara közreműködésével zártkörű táncmulatságot rendez. Belépő-díj: Személy-jegy 3 korona. Család-jegy (4 személyre) 8 kor. Páholy-jegy (4 személyre) 8 kor. (személy-jegy nem szükséges)

se, es.) Felülfizetéseket köszönettel fogadunk és hírlapilag nyugtázunk. Jegyek csak a meghívó előmutatása mellett várhatók Borsos Kúta, Csáthy Ferencz, Ifj. Gyürky Sándor és Marton Gyula urak üzletében, a kör helyiségében Piacz-utca 7 és este a pénztárnál. Kezdeté este 8 órakor.

Harcz a betörőkkel.

Küzdelem az utcán.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, jan. 10.

A József körút 34. számú ház felügyelője tegnap este telefonon értesítette a főkapitányságot, hogy a házban öttagú betörőbanda garázdálkodik. Az ügyeletes rendőrtisztviselő Sárközy és Simon detektiveket küldte ki a betörők elfogására, Hosszas kutatás után a zsványok megszimatolták a veszedelmet és elbujtak, de rájuk találtak a pinczelejárónál.

A betörők nem várták meg, míg megkötözik őket, fölrohantak a lépcsőn, félrelökték a rendőroket s mint-hogy e kaput a házmester bezárta, az udvarra nyíló ajtón át betörtettek a házban levő kocsmába. A detektivek, akik erre az eshetőségre is számítottak és becsukatták a kocsmá utczára nyíló ajtaját is, utánuk eredtek.

A kocsmában azután rettenetes dulakodás támadt köztük. A rendőröknek két rablót sikerült hamarosan ártalmatlanná tenni, a többi azonban hevesen és kitarlóan ellentállt. Egyikük, akiről később kiderült, hogy Pelcsaroski Ferencznek hívják, kertészlegény a a rendőrség régi ismerőse, egy törés alkalmával zsákmányolt, antik, nagyértékű tőrrel védekezett. Rátámadt Sárközy detektivre, a ki csak társa öbarrének köszönhette, hogy nem szurta keresztül. A zsvány erre Simonnak fordult s keresztül ütötte törével a detektív jobb kezét.

A kocsmáros és a házmester segítségével hosszas húzavona után végre mégis sikerült a garázdálkodó betörőket ártalmatlanná tenni s bevinni a főkapitányságra, ahol letartóztatták őket. Hármuknak a személyazonosságát nyomban megállapították. Főmötör Béla 21 éves csapos, a főntebb említett Pelcsarovszki Ferencz 26 éves kertészlegény és Reich Gyula 18 éves szabósegéd, többször büntetett, notárius gonosztevők. a kikre eddig öt betörést bizonyítottak. Ők fosztolták ki két társukkal, a kik tegnapi kiballgatásuk alkalmával nem kevesebb, mint hat nevet mondtak be s a kikről ilyenformán nem tudtak megállapítani, hogy kicsodák, Markovics Sándor Kálvária-tér 2. sz. Tóti József tanár Jüli-ut 64. sz. Szalay István Tompautca 17. Pechovszky Richard építész Ó-utca 41. és Baditz Iona Naputca 18. számú lakásait. A betörőket ma délben átkísérték az ügyészi fogháza s betöréses lopás, hatóság ellen erőszak és súlyos testi sértés cimen megindították ellenük az eljárást.

Letartóztatták ma reggel Berger Adolt 18 éves szabót, akire rabizonyult, hogy ő volt a banda orgazdája,

A neki átadott ruhaneműeket átalakította s csak miután így felismerhetelenné tette, hozta azokat forgalomba. A nyomozást a banda eddig ismeretlen tagjai kiletének megállapítására és bűnlajstromuk kiegészítésére folytatják.

Terményfőzde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése.

Budapest 1906. január 10.

Készáru változatlan.

1906. októberi buza	
1906. áprilisi buza	17.28.—30
októberi rozs	
1906. áprilisi rozs	14.12.—14
októberi zab	
1906. áprilisi zab	
1906. májusi tengeri	13.70.—72
1905. júliusi	
1905. aug.	
szeptemberi	85
1906 szeptemberi repce	

Nyiltér.

„Henneberg-selyem“

kizárólag! — fekete, fehér és színes 60 krajcártól 11 35 ig métere blouzoknak és női ruháknak, franko elvámolva a házhozszállítva. Gazdag mintaválasztékot forduló postával, HENNEBERG selyemgyára ára Zürich.

Donogán és Somossy

— czégnél —

DEBRECZEN, Kistemplombazár,

már megkezdődött a

nagy ujévi vásár

Feltűnő olcsó árak és csak jó minőségű árak kerülnek eladásra.

Férfi ing sima 1 frt, hajtásos 120 krtól.

Ujévi

alkalmi tárgyak.

Női ing 50 krtól, háló köntös 65 krtól, dísz kötény 25 krtól, selyem kendő 80 krtól, fekete dísz kötény 40 krtól, gyermek ruhák, női- és gyermek reform és empir kötények, fiú- és leány fehérneműek óriási raktár. Plüss, bársony, zsenília, kasmír, posztó és flanel kendőkben dms választék. Az idény előhaladtával az összes téli árú cikkek tetemesen leszállított árban árusítanak el.

Dospoly János utóda

Főtér, Tisza-palota.

Gallér 12 krtól, kszellő 20 krtól.

Piacz-utca 61. szám alatt épült kétemeletes bérházban több rendbeli modern lakás

azonnal kiadó.

Értekezhetni a tulajdonosnál Fischer Adolf Piacz u. 61. szám alatt.

1906. Farsangi idényre ajánljuk

a legdivatosabb béli kelméinket. 120. cm. széles fehér és színes francia batisziokat. Selymek: Christalin, Radium, Jongerrette, Paft-messalisse, Lyonsaise divatos béli színekben.

Egyes beosztott, félig kész, himzett-batiszt és csipkével díszített selyem ruhák 20 koronától feljebb. Selyem és csipke sálak, legyezők, béli keztyűk, fehér és színes áttört harisnyák, nagy választékban, olcsó szabott árakhoz.

Szabó Lajos Fiai

DEBRECZEN, Rózsa-tér.

Vászon, divat, szőnyegáruházában.

Nyiregyházán

ujonnan épített fényirda

kedvező feltételek mellett

azonnal eladó

esetleg bérebe kiadó.

Értekezhetni Greskó Sámuel ácsmesternél Nyiregyházán.

Szőlővessző

A világhírű

„Delawáre“

adja a legjobb bort!

A phyloxeraának ellent áll!!
Oltani, permetezni nem kell!!

A szőlészeti kincse.

Leírását és árjegyzékét ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok

mérsékelt áron kaphatók!

|| Nagymennyiségű sima és gyökeres Delawáre vesszőeladás. ||

Czím:

Szigyártó és Takács

szőlőtelep tulajdonosok.

— Telep: **Alsó-Szeged.** —

Központi iroda: Felső-Szeged, Somogy m.

Apró hirdetések.

1) azóig 40 fillér, azontúl minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkkel azokat minden szó 4 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék választélyeget csatolni.

Köhögésnél legjobb czukor a Borsy fele pemetefü czukorka. Kapható Jóna és Jóna drogueria, Budai czukrárszda és minden jobb fűszerüzletben.

Tiszti szivarka hüvely valódi Egyiptomi „Verge egészségi papirból” minden darab beszóit a cotin fogóval ellátva csakis Merklinél kapható Fűvészkert-u. 14. Telefon 374., mert ott van a világhírű „Progress” egészségi hüvely gyár fűrakára s csak ott kapható 100 db. Tiszti hüvely 10 kr. Rakóczy 14 kr. Ambre 12 kr. Kling 8 kr.

Napbarnított arczokra legjobb a „Fáy krém” mely hó fehérré, bársony puhává és üdévé teszi az arczot. 1 tégely 1 korona, hozzá való szappan 1 korona, kapható **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél Kossuth-utca, „Arany egyszarvu” gyógyszerház.

Gummi és rézbélyegzők, festékpárna, pecsétnyomó, számozógép és izléses nyomtatványok legelőnyösebben beszerezhetők az Első debreczeni rugyanta-bélyegző gyár és nyomdában Simonffy utca 5. sz.

Miklósné és Társa (bőrönd) koffer gyártó műhelye Debreczen, Piac-utca 26. nagytörsde mellett. Nagy raktárt tart saját gyártmányu koki és láda kofferekben, saját gyártmányu utazó, piaci és iskola táskákban, kézi táskák, szivar-, cigaretta- és dohány tárcákban. Javítások és megrendelések pontosan és olcsón eszközöltetnek.

Homokkert II. j. 169. számú ház 320 négyszögö. szőlőterülettel, jövedelmez 500 koronát, 5000 koronáért szabad kézből eladó. A vételhez csak 1400 korona szükséges. Értekezhetni lehet a tulajdonossal Homokkert I. járás 34. szám. alatt.

Májusra kerések egy 3 vagy 4 szobás lakást vagy egész házat bérelni. Ajánlatok „Május” címen a szerkesztőségbe czimzendők.

Csekély heti vagy havi részletekben beszerezhető Kaiser Salamon Debreczen leg nagyobb részletáruházában Hatvan u. 2. Vaszon, Kézauáru, férfi és női készruhák, felöltők, őszi és tavaszi gallérok, fű és leány öltönyök, tükrök, képek és nádszékkek. Mérték utáni öltönytiszteletből óriási választék. Tisztviselők, hajduk, rendőrök és gyári munkásoknak 15 százalék árnemesség.

Regények, diszmnvek, mindenemü könyvek új és használt állapotban potom áron kaphatók Harmathy könyvüzletében Fűvészkert-u. 14. Régiségek megvétetnek. Könyvek részletfizetésre is kaphatók. Telefon 374.

Villamos csengők, telefonok, villámhárítók berendezését minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legjuttányosabban és jótállás mellett eszközi **Földvári L. debreczeni első Elektrotechnikai vállalata** Kossuth-utca 1. szám

(az udvarban.) **Villamos felszerelések, zseblémpák, kerékpárok és alkatrészek** rakára. Képes árjegyzék ingyen. — Telefon szám 168.

Pénzkölcsön azonnal 4, 5, 6 százalékra mindenkinek, minden összegben adólevelekre, váltókra, kötvényekre, életbiztosításokra, zálogtárnyakra, részlet visszafizetésre is. **G. Löblhoffel, Berlin W. 35.** Visszbélyeg.

Kohn Hermann Hatvan-u. 17. szám alatti üzletében legelőnyösebb fizetési feltételek mellett beszerezhető mindenféle kézmű áru, továbbá férfi és női felöltők és szövetek heti vagy havi kényelmes részletfizetésre.

Vasaló lányok fölvetetnek **Koncz József** keimefestő intézetében Vár-u. 3.

Férfi és női ruhákat legjobban tisztít és javít **Elek András** Egyházter 3. szám.

Kitinó borok. Asztali ó bor 1 liter 32 kr. Magyarádi ó 1 liter 40 kr. Szegszárdi veres 1902. évi 40 kr. Szegszárdi veres 1900. évi 48 kr. Magyar pezsgőbor 1 üveg 120 kr. Kontsek Géznál Fűzlet Kossuth-utca. Fióküzlet Csapó-utca.

Czimfestési és szobafestői munkák a legjobb kivitelben és olcsó árban vállaltatnak **Schuller Sámuel** szoba- és czimfestőnél Simonffy-u. 25. Ugyanott tanuló fizetéssel fölvetetik.

Molnár Jenő fűszerkereskedő Piac-utca 12. sz. (Stenczinger-ház) ajánlj 1 liter szalon petroléumot 16, 1 nagy üveg Brázy-féle sósborszesz 90, 1 kis üveg Brázy-féle sósborszesz 45, 1 ko vegyes tea sütemény 75, 1 ko Családi Cuba kávé 180, 1 dbg „Molnár” féle tea keverék 06, Óriási maróni 20 kr. Mindenféle rumok és likőrök a legolcsóbb árban.

Ki csinálja? A legolcsóbb cipőjavítást szak szerűen Debreczenben. **Szabó György** cipész, Cserepes-utca 18. szám alatt.

Kisbbszerű üzlethelyiség kiadó Kossuth-utca 6. Értekezhetni ugyanott **Boros Testvérek**nél.

A város legforgalmasabb helyén egy üzlet más vállalat miatt azonnal is átadó.
Czim a kiadóban.

Horváth János
gőzfűrésztelen
vágott tölgytüzifa
100 kilogrammonként
75 kr-ért
kapható.
Nagyobb vételnél árkedvezmény.

Debreczen specialitása
a világhírű törvényesen védett
Neumann Nándor-
féle, saját gyártmányu
kályha ezüstöző
Szobaleány védjeggyel ellátva
Megrendelhető és kapható a készítőnél
Neumann Nándornál,
festéknagykereskedő.
DEBRECZEN, Hatvan utca 5 szám.
Viszonteladókna árkedvezmény.

Csipke maradékok félárban.

Egész Debreczen nézete

Szallag maradékok félárban.

az, hogy

Vigyázz! Löwy F. cégnél. Kékre festett kirakat.

rőfös és női divat áruhaza, Debreczen Piac-u. 24. sz.

Jól és olcsón lehet vásárolni női divat és legujabb angol kelméket, ugy rumburgi vásznakot, mint mindenféle damast árut, szövét garnitúrát, szőnyeg, függöny és butor kelméket.

Saját készítésű **Paplanom** a legjobb és legolcsóbb minden minőségben és színben, állandó nagy választék van raktáron; legujabb:

1 mtr. Rádium 120 cmt. széles	irt. 2.50.	1 mtr. 80 cmt. széles Batiszt	35. 38. 45.
1 mtr. Christalin 120 cmt. széles	irt. 1.75.	1 mtr. 120 cmt. széles Batiszt	50. 55. 35.

Guffirozott crep fodor minden színben mtr. 22 kr.

1 drb. selyem színházi Blous (divatos) 5.75, — ugyanolyan himzett elejü 7.50 kr.

Menyasszonyok!!! csakis itten vásároljanak!

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczenben, a főpostával szemben.